

RYCHLÁ INFORMACE

26. 10. 2023

Úroda brambor, kukuřice i máku bude letos nižší

Doplňující informace k RI Odhady sklizní – září 2023

Podle posledního letošního odhadu sklizně k 30. září je celková úroda obilovin ve srovnání s loňskou nadprůměrnou sklizní o 3,4 % nižší. Základních obilovin se sklídilo o 2,2 % méně a sklizeň kukuřice na zrno se propadla o 17,7 %. Produkce řepky je díky navýšení plochy o 10,9 % vyšší, naopak méně se sklídí slunečnice (-15,2 %), sóji (-6,3 %) a máku (-18,8 %). Očekává se menší úroda brambor a řepy cukrové (-18,6 %, resp. -7,2 %). Výrazně nižší je také sklizeň píce, kukuřice na zeleno o 14,3 %, vojtěšky o 22,3 % a jetele o 21,8 %.

Celková sklizeň **obilovin včetně kukuřice na zrno** 7 930 tis. tun je meziročně o 3,4 % nižší, ale mírně převyšuje průměr sklizní za posledních pět let (sklizeň +1,3 %, osevní plocha -1,8 %; hektarový výnos +3,2 %).

Základních obilovin se sklídilo 7 403 tis. tun, meziročně o 166 tis. tun méně (-2,2 %). I přes tento meziroční pokles se jedná o druhou nevyšší sklizeň v posledních pěti letech. Ve srovnání s pětiletým průměrem je sklizeň základních obilovin o 4,1 % vyšší (osevní plocha -1,0 %; hektarový výnos +5,2 %). **Kukuřice na zrno** se podle odhadu sklídí 526 tis. tun, to je o 113 tis. tun méně (-17,7 %). Na vině je jak nižší osevní plocha 74 tis. ha (-8,4 % proti loňské sklizňové ploše), tak pokles hektarového výnosu na 7,14 t/ha (-10,2 %) v důsledku suchého počasí v průběhu poslední fáze vegetace.

Pšenice seté ozimé, nejvýznamnější obiloviny, se podle odhadu sklídilo 5 034 tis. tun, o 95 tis. tun více než v loňském roce (+1,9 %). Více se sklídilo také **ječmene ozimého** (802 tis. tun; +6,8 %) nebo **tritikale** (210 tis. tun; +1,1 %). Naopak nižší je odhad úrody **žita** (122 tis. tun; -4,6 %) a všech druhů jarních obilovin, to je **ječmene jarního** (952 tis. tun; -15,5 %), **pšenice seté jarní** (136 tis. tun; -45,6 %) a **ovsa** (128 tis. tun; -23,9 %).

Očekávaná sklizeň **brambor** 533 tis. tun je meziročně téměř o pětinu nižší (-18,6 %). Z hektaru se sklízí průměrně 25,47 tun brambor (-15,7 %). Letos zemědělci osázeli bramborami 21 tis. ha (-3,4 %). Zájem o pěstování brambor se dlouhodobě snižuje a letošní plochy jsou dokonce nejnižší v celé historii sledování. Ve srovnání s pětiletým průměrem je letošní odhadovaná úroda brambor o 17,4 % nižší (osázená plocha -8,3 %; hektarový výnos -10,0 %).

Předpokládaná sklizeň **řepy cukrové** 3 763 tis. tun je meziročně o 7,2 % nižší kvůli poklesu hektarového výnosu na 64,00 t/ha (-8,1 %). Výsledky se budou v průběhu sklizně ještě upřesňovat. Osevní plocha 59 tis. ha je meziročně téměř na stejné úrovni (+1,0 %). Ve srovnání s rokem 2017, kdy skončil systém produkčních kvót na cukr, je osevní plocha řepy cukrové o 7 tisíc hektarů menší. Letošní předpokládaná sklizeň je o 2,3 % nižší ve srovnání s průměrem sklizní za posledních pět let (osevní plocha -3,0 %; hektarový výnos +0,7 %).

RYCHLÁ INFORMACE

Podle posledního odhadu se sklídilo 1 293 tis. tun **řepky**, o 127 tis. tun více než v loňském roce (+10,9 %), a to díky navýšení osevní plochy o 10,5 % na 380 tis. ha. Hektarový výnos 3,40 t/ha je téměř na stejné úrovni jako minulý rok (+0,4 %). Letošní odhad sklizně řepky je o 7,7 % vyšší ve srovnání s průměrem za posledních pět let (osevní plocha +2,9 %; hektarový výnos +4,6 %).

Podle odhadu se sklídí 61 tis. tun **sóji** (-6,3 %). Sója se letos pěstuje na 27 tis. ha. I přes meziroční pokles osevní plochy o 7,1 % zůstala sója po řepce druhou nejrozšířenější olejninou. Hektarový výnos 2,32 t/ha je srovnatelný s loňským rokem (+0,9 %). Ve srovnání s pětiletým průměrem je odhadovaná sklizeň sóji o polovinu vyšší (sklizeň +51,2 %; osevní plocha +47,5 %; hektarový výnos +2,5 %).

Očekávaná produkce **máku** 18 tis. tun je meziročně téměř o pětinu nižší (-18,8 %) kvůli nižšímu hektarovému výnosu 0,68 t/ha (-19,2 %). Osevní plocha 26 tis. hektarů se meziročně mírně navýšila (+0,5 %), ale ve srovnání s rokem 2021, kdy se mák pěstoval na 44 tis. ha, se propadla o 40,2 %. Letošní odhad sklizně máku je ve srovnání s pětiletým průměrem o čtvrtinu nižší (sklizeň -24,2 %; osevní plocha -24,0 %; hektarový výnos -0,3 %).

Odhad sklizně **slunečnice** 51 tis. tun je o 15,2 % nižší kvůli poklesu osevní plochy na 20 tis. ha (-11,9 %) i nižšímu hektarovému výnosu 2,56 t/ha (-3,7 %). Odhadovaná sklizeň slunečnice je ve srovnání s průměrem za posledních pět let o 16,5 % vyšší (osevní plocha +18,2 %; hektarový výnos -1,5 %).

Produkce **hrachu polního na zrno** 113 tis. tun je meziročně o 1,5 % nižší. Osevní plocha se meziročně rozšířila o 15,6 % na 47 tis. ha, ale hektarový výnos se snížil o 14,8 % na 2,42 t/ha. Odhad sklizně hrachu je při porovnání s pětiletým průměrem výrazně vyšší díky rozšíření osevní plochy (sklizeň +28,2 %; osevní plocha +38,4 %; hektarový výnos -7,4 %).

Očekávaná sklizeň **kukuřice na zeleno** 6 527 tis. tun je meziročně o 14,3 % nižší. Hektarový výnos poklesl na 30,56 t/ha (-15,0 %). Osevní plocha 214 tis. ha je v porovnání s loňskou sklizňovou plochou téměř stejná (+0,9 %). Také u dalších sledovaných píceň se očekává nižší sklizeň. **Vojtěšky** se sklídí 407 tis. tun (-22,3 %) a **jetele** 303 tis. tun (-21,8 %). Odhad úrody sledovaných píceň je nižší než pětiletý průměr; kukuřice na zeleno o 18,0 %, vojtěšky o 20,8 % a jetele o 22,0 %.

Podrobnější informace zabývající se také odhady sklizně dalších druhů polních plodin a vybraných druhů zeleniny za ČR celkem a v regionálním členění jsou uvedeny v navazující publikaci *Odhady sklizně – operativní zpráva k 30. 9. 2023*. Definitivní údaje o sklizni za rok 2023 v rozsahu všech sledovaných zemědělských plodin zveřejní Český statistický úřad 23. února 2024.

Poznámky:

Kontaktní osoba:

Ing. Renata Vodičková, vedoucí oddělení statistiky zemědělství a lesnictví, tel. 703 824 173, e-mail: renata.vodickova@czso.cz

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz